

Základná škola s materskou školou Helcmanovce

UČEBNÉ OSNOVY

VZDELÁVACIA OBLAST:	Človek a spoločnosť
PREDMET :	Dejepis
VZDELÁVACÍ STUPEŇ:	ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie
ROČNÍK:	piaty šiesty siedmy ôsmy deviaty
TRIEDA:	5.A 6.A 7.A 8. A 9.A
VYUČOVACÍ JAZYK:	slovenský
ČASOVÁ DOTÁCIA ŠVP/ŠkVP: ROČNE:	1/0 1/0 1/0 1/0 2/0 33/0 33/0 33/0 33/0 66/0

Vypracovala: Mgr. Natália Slovinská

Schválené riaditeľom ZŠ : dňa: 24.9.2012

podpis riaditeľa:
Mgr. R. Drajna

Prerokované v MZ 2 : dňa: 21. 9. 2012

podpis vedúceho MZ 2:
Mgr. M. Pinčáková

CHARAKTERISTIKA PREDMETU DEJEPIS

Dejepis je samostatným predmetom a spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Spolu s nimi predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Pomocou vyučovania dejepisu sa žiaci oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Postupne si osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektivy. Ide predovšetkým o postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Dejepis na základnej škole kladie dôraz najmä na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Vyučovanie dejepisu vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia. Pritom rezonuje i úcta k iným nárom a etnikám, rovnako tak rešpektuje kultúrne a iné odlišnosti ľudí, rôznych skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

V učive 5. ročníka sú žiaci motivovaní k záujmu o dejiny. Je to akýsi úvod do štúdia dejepisu.

V 6. ročníku si žiaci ziskavajú základné poznatky z obdobia praveku (*Obrazy pravekého sveta*) a staroveku (*Obrazy starovekého sveta*), všetko však v súlade s požiadavkou schopnosti chápať dejiny nielen chronologicky. Tieto dva tematické celky sa synchrónne v závere ročníka stretávajú aj so stredovekými dejinami (*Obrazy stredovekého sveta*). Dôraz sa kladie na kľúčové udalosti vývoja ľudskej spoločnosti – či už ide o vývoj vo sfére hospodárskej, kultúrnej alebo politickej.

Cieľom vyučovania dejepisu v **7. ročníku** je oboznámiť sa s dejinami stredoveku a novoveku, oboznámiť sa s dejinami jednotlivých vybraných štátov, poukázať na naše národné dejiny počnúc Veľkou Moravou, celým stredovekom a novovekom po najvýznamnejšiu uhorskú panovníčku. Zo svetových dejín je potrebné oboznámiť žiakom so zámorskými objavmi, s významnými vedeckými objavmi a myšlienkovými hnutiami, poznať významné osobnosti týchto období.

V učive 8.ročníka prechádzame od Francúzskej revolúcie, dejinami Nemecka, Talianska, Ruska a USA až k nášmu národu a jeho dejinám v celku Moderný slovenský národ. Veľký a podrobny je opis Rakúsko-Uhorska a samozrejme história 1.svetovej vojny.

V učive 9. ročníka sa stretávame s Európou v medzivojnovom období, Československom v medzivojnovom období až po povojnové obdobie, Vznik SR a Súčasné dianie.

CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilosti, schopnosti využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebnic na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

V jednoduchosti ciele môžeme opísť aj takto:

- rozvíjať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť klásiť si rôznorodé otázky na osi minulosť - prítomnosť – budúcnosť a vytvárať si tak vlastný názor,
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- pestovať u žiakov lásku k svojmu národu a viesť žiakov k spoznávaniu jeho história,
- pochopiť a pracovať s historickým časom a historickým priestorom,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky i synchrónne,
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti,
- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti,
- pracovať s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a s ich hodnotiacim posudzovaním,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj,
- poznať vplyv a dôsledky konania ľudí a poučiť sa z nich,
- vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov (textov verbálnych, obrazových, grafických, z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie),
- klásiť dôraz na literatúru ako zdroj, nielen učebnice, ale aj odborné a populárno-vedecké časopisy,
- podporovať potrebu čítania u žiakov a správneho porozumenia prečítaného,
- využívať získané informácie a verifikovať ich hodnoty,
- štruktúrovať výsledky v tvorbe súboru vlastných prác,
- diskutovať o problémoch a návrhoch ich riešení,
- podporovať individualitu žiaka v zmysle rozvíjania schopnosti vyjadriť vlastný názor, argumentovať a dokázať ho obhájiť,
- rozvíjať etické cíterie žiakov založené na empatii a asertivite, viesť ich k prosociálnemu správaniu.

ZÁKLADNÉ PREDMETOVÉ KOMPETENCIE (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať:

S historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

S historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti

S historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- popísat jednotlivé historické udalosti, javy, procesy a osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Žiaci získajú základné informácie ako:

- vyhľadávať relevantné informácie**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníčkov, cvičebníčkov, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty**
 - vo vyberaní inforácií
 - v organizovaní informácií
 - v porovnávaní informácií
 - v rozlišovaní informácií
 - v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- štrukturovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu**
 - v zoradení výsledkov rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovani výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovanie správnosti postupu
 - tvorba súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilosti) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- primerane svojmu veku sa na hodinách dejepisu vyjadruje ústnou formou
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti
- pod vedením učiteľa uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváraní dobrých vzťahov so spolužiakmi

b) kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie
- dokáže zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- vie zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
- vie rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- dokáže využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní za pomoci učiteľa
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,

d) kompetencia „učiť sa učiť“

- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostach,
- vyhľadáva relevantné informácie z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných, z učebnic, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie

e) kompetencia riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie na hodinách dejepisu adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

g) kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

primerane svojmu veku sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Dejepisné vyučovanie na základnej škole vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobnosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátráť, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom nepristupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetlujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, grafy a pod.).

Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie z dejepisnej problematikou. V tomto procese je veľmi významná úloha učiteľa, ktorý by mal byť skôr príjemným radcom a usmerňovateľom než prísnym a neoblomným „staromódnym“ učiteľom.

Metódy a formy práce:

- motivačné rozprávanie (citové priblížovanie obsahu učenia),
- motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Pri vytváraní nových poznatkov a zručnosti využijeme **expozičné metódy**:

- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- demonštračná metóda pozorovanie.

Pre posilnenie rozvoja logického a kritického myslenia budeme využívať **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboru problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda**.

Pre realizáciu cieľov využijeme **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže). Zvýšime dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v

štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z aktivizujúcich metód budeme využívať **diskusiu** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **didaktické hry, kooperativne vyučovanie.**

Fixačné metódy, ktoré budeme využívať sú: **Metóda opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z organizačných foriem uplatňujeme **vyučovaciu hodinu** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu), **terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurzie.**

Na vyučovaní sa bude využívať aj samostatná a tímová tvorba projektov, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajoby výstupov, pričom dôraz bude kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. Budeme dôsledne zohľadňovať individuálne potreby žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Talenty žiakov v jednotlivých oblastiach budú rozvíjané do maximálnej možnej miery. Viac bude preferovaná samostatná práca žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie:**

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené klúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi kladu a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihned. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoved,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka a aktivity žiaka.

MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

PRIEREZOVÉ TÉMY:

Environmentálna výchova

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručnosti a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorími sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

Osobnostný a sociálny rozvoj

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Multikultúrna výchova

Cieľom je zamierať sa na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Všetci žiaci majú mať rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci majú spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, história, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhami médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektované využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mrvanú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciach, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Zamerať sa na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia.

Regionálna výchova

Podmieňuje k znalostiam a orientácii na región- dôležité prírodné javy v regióne, chránené rastlinstvo a živočišstvo, učí žiakov poznávať a vnímať osobitosti nášho regiónu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiaci systematickou prácou samostatne pracujú na zadaných témach, výsledky prezentujú, učia sa obhájiť a presadiť svoje výsledky, porovnávať sa navzájom a analyzovať pozitíva a negatíva svojej práce.

UČEBNÉ ZDROJE:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Učebnice Dejepisu pre 5.- 9. ročník základných škôl.

Odborné časopisy- História, Historická revue, Encyklopédie, Výučbové CD, VHS, DVD ...

Prezentácie v Powerpointe (vytvorené vyučujúcim alebo získané z webových stránok www.modernyucitel.net, www.zborovna.sk)

Internet

Učebné osnovy z dejepisu

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah vyučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	Základná škola Helcmanovce

Obsah vzdelávania:

Rozpis učiva predmetu: DEJEPIS

1 hodina týždenne spolu 33 vyučovacích hodín					
Tematické celky (obsahový štandard)	Počet hodín	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (výkonový štandard)	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Od blízkeho k vzdialenému • minulosť, prítomnosť, a budúcnosť, • historický dejepis, • kronikár, písar, archivár, • historik, archeológ, • hmotné, obrazové a písomné historické pramene, • pamätky, • múzeum, • mapa, kartografia	14	občianska výchova geografia slovenský jazyk a literatúra spoločenská výchova výtvarná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • poznáť základné historické pojmy: minulosť, prítomnosť, budúcnosť, Herodotos, dejiny, história, predok, opísať, čím sa zaoberá dejepis, • uviesť dôvody, prečo sú ľudia pripomínať minulosť, identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom, • vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas jeho života, rozpoznať, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v mieste jeho bydliska, • zostaviť pomocou starých fotografií a pohľadnic obraz mesta v minulosti, ktorý porovnať so súčasnosťou, 	Žiak má: <ul style="list-style-type: none"> • Ústne skúšanie • Písomné skúšanie • Ústne frontálne skúšanie • Projekt • Tvorba a prezentácia projektov 	Ústna odpoveď Písomné prevíereka Ústne frontálne skúšanie Projekt Tvorba a prezentácia projektov

Tematické celky (obsahový štandard)	Počet hodín	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelenacie výstupy (výkonový štandard)	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
<ul style="list-style-type: none"> - svätočné a pamätné dni, - ochrana pamiatok. 			<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať významné sviatky a pamätné dni, - zostaviť tabuľku dátumov štátnych a pamätných dní, - vysvetliť rozdiel medzi štátom a Európskou úniou, - poznáť jej vznik, vývoj a význam pre Európu, 		
II. Ľovek v premenách priestoru a času <ul style="list-style-type: none"> - lovci a zberači, - rolníci, - obydlia v minulosti a obydlia dnes, - mestá a hradiská, - rod, kmeň, rodina, - ľovek a energia - oheň, koleso, vietor a voda, - stáhovanie, - objavy, - detská práca, - doprava. 	12	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná výchova geografia občianska výchova fyzika informatika geografia slovenský jazyk a literatúra matematika biológia multikultúrna výchova 	<ul style="list-style-type: none"> orientovať sa na dejepisnej mape, čítať dejepisnú mapu, rozpoznať rozdiel medzi mapou a globusom, uviesť príčiny stáhovania ľudí v minulosti a prítomnosti, vysvetliť pojem kolonizácia, zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti, porovnať spôsoby dopravy v minulosti a prítomnosti, rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu, charakterizovať život roľníkov v minulosti, vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov, zhodnotiť význam špecializácie remeselnnej výroby, vysvetliť príslowie: „remeslo má zlaté dno“, nakresliť znak, ktorý výstížne charakterizuje zamestnanie remeselníka, najsiť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom, vystihnuť rozdiely medzi prirodňou a umelou energiou, uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka, zdôvodniť príčiny neustálого hľadania nových zdrojov energie vymenovať vynálezzy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svojom prospech, uviesť príklad zneužívania prírody človekom, uviesť najčastejšie druhy detskej práce, zaujať stanovisko k problému detskej práce, zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívajú i nadálej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech, 	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Písomné skúšanie</p> <p>Ústne frontálne skúšanie</p>	<p>Ústna odpoved'</p> <p>Písomná previerka</p>

Tematické celky (obsahový štandard)	Počet hodín	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (výkonový štandard)	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
III. Ľovek a komunikácia <ul style="list-style-type: none">▪ jazyk a písmo,▪ hlaholika,▪ kniha,▪ rozhlas, televízia, noviny,▪ internet, e-mail▪ náboženstvo,▪ legendy, mýty,▪ pisári, prvé knihy▪ médiá,▪ vojna a mier.	7	slovenský jazyk a literatúra geografia multikultúrna výchova občianska výchova informatika spoločenská výchova MEDV,ENVV,MUL V,TPaPZ	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zhodnotiť význam vynálezu písma,▪ vymenovať najstaršie druhy slovanského písma,▪ vymenovať druhy písem z minulosti,▪ identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenou kníhou,▪ zhodnotiť význam vynálezu kníhtlače,▪ rozlísiť vybrané písma, ktorými sa v minulosti písalo,▪ uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľudmi v minulosti, moderných▪ uviesť prostriedkov,▪ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti,▪ uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije,▪ zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.	Ústne skúšanie Pisomné skúšanie Ústne frontálne skúšanie Tvorba a prezentácia projektov	Ústna odpoved'

Mediálna výchova- MEDV
 Multikultúrna výchova- MULV
 Environmentálna výchova- ENVV
 Tvorba projektov a prezentácie zručnosti- TPaPZ
 Regionálna výchova- REGV
 Osobnostný a sociálny rozvoj- OaSR

Učebné osnovy z dejepisu

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	Základná škola Helcmanovce

Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu

Tematický celok / počet hodín	Téma (Obsahový štandard)	Vzdelávací výstup (výkonový štandard)	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy	Stratégia vyučovania – metódy a formy práce
Úvod do štúdia 1 hod Obrazy pravekého sveta 6 hod	<i>Periodizácia dejín Rozdelenie praveku, vývojové stupne rozvoja človeka° - doba kamenná, bronzová, železná</i>	Žiak : - má vedieť rozdeliť obdobie praveku na základné časti - pozná jednotlivé stupne vývoja človeka - získal schopnosť orientovať sa v období praveku na základe rozlišovania základných znakov príznačných pre jednotlivé časti obdobia praveku	Biológia MULV OaSR	Frontálna výučba Individuálna a skupinová práca žiakov na riešení vopred zadanej úlohy -práca na projekte zo života ľudí v praveku - IKT -exkurzia
	Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi – zberač,ovec, roľník, lovec doby medenej, odev, nástroje, zbrane Náleziská Praveké umenie Opakovanie učiva	Žiak : -vie rozoznať rozdiely v spôsobe života a obživy zberačov, lovcov a roľníkov -vie analyzovať pracovné nástroje pravekých ľudí -dokáže zhodnotiť význam kameňa pre túto dobu a porovnávajú nástroje z neho s medenými, bronzovými -vie stručne opísat život a spôsob obživy ľudí v dobe medenej -vypracuje projekt zo života pravekého človeka -vie vysvetliť premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti	Biológia, ENV ENVV TPaPZ REGV	-IKT -skupinové vyučovanie -frontálna výučba
Obrazy starovekého sveta 13 hod.	Riečne civilizácie a ich dedičstvo – mestský štát, písmo, kultúra, Egypt, Mezopotámia, India, Čína, - staroveké orientálne štáty- spoločné znaky Opakovanie učiva	Žiak je schopný: -vysvetliť vzťah medzi vznikom prvých štátov a prírodnými podmienkami v údoliach veľkých riek a v zavlažovacom poľnohospodárstve identifikuje jeho základné znaky	Geografia, biológia, NV MEDV ENVV MULV	-IKT -vypracovanie projektu – z témy starovekých štátov – kultúra, písmo -frontálne vyučovanie

		<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť pojem úrodný polmesiac, ukázať ho na mape a vymenovať jeho základné znaky -na mape ukázať riečne civilizácie a porovnať vývoj v nich -vysvetliť pojem mestský štát a analyzovať jeho vnútorné členenie spoločnosti -rozlíšiť najstaršie druhy písma a zhodnotiť jeho význam pre spoločnosť v najstarších štátoch -identifikovať najstaršie poznatky ľudí, ktoré slúžia pre potreby ľudstva až dodnes -zostaviť o najstarších kultúrnych pamiatkach obrazový materiál 		
	<p>Staroveké Grécko – aténska demokracia, Solón, Kleistenes, Perikles, kultúra, Sparta, Atény, Olympijské hry</p> <p><i>Prirodne podmienky v Starovekom Grécku – podmienky vzniku štátu° Grécke báje°</i></p>	<p><i>Žiak je schopný:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -popísat prírodné a civilizačné podmienky pre vznik -rozpoznať formu vlády v mestských štátoch na príklade Sparty a Atén -analyzovať spôsob života a formu vlády v Sparte a Aténach -vymenovať tri druhy vied, ktoré Gréci rozvíjali -charakterizovať grécku kultúru <p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -definovať význam olympijských hier a zhodnotiť význam olympijských myšlienok v minulosti a v prítomnosti -vymedziť disciplíny v ktorých sa súťaží dodnes <p><i>Žiak pozná:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -mená troch najvýznamnejších iniciátorov rozvoja aténskej demokracie -znaky reforiem Solóna, Kleisténa a Perikla <p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -posúdiť charakter demokracie v starovekom Grécku a v súčasnosti -vysvetliť a chápe problém rovnosti a nerovnosti 	<p>Geografia, telesná výchova, OV</p> <p>MULV OaSR ENVV TPaPZ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -skupinové vyučovanie -IKT -práca na projekte s tému zo Starovekého Grécka – individuálna práca žiakov - frontálna výučba
	<p><i>Rím v mýtoch a rímske kráľovstvo°-vlčica, Romulus, Servius Tullius</i></p>	<p><i>Žiak pozná:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -legendu o vzniku Ríma a stručne zloženie spoločnosti v kráľovstve 	<p>prepojenie na archeológiu, etnológiu, environmentálnu výchovu</p>	<p>Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov</p>
	Rímska republika – vec verejná, Marcus	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -charakterizovať 	OV, geografia,	<p>Frontálna výučba Individuálna a</p>

	Aurelius, Cisárstvo Slovensko a rímska ríša	<p>jednotlivé štátne zriadenia</p> <p>-pomenovať jednotlivé skupiny obyvateľstva a ich význam pre fungovanie štátu</p> <p>-vysvetliť pojem res-publica – republika</p> <p>-dokumentovať expanziu mestského štátu a jeho premenu na ríšu</p> <p>-analyzovať krizu republiky a jej premenu na cisárstvo</p> <p><i>Žiak pozná:</i></p> <p>-vzťah medzi ovládnutím Apeninského polostrova a územným rozmachom a ďalšími postupnými zmenami v rímskej spoločnosti na všetkých úrovniach</p> <p>-aspoň troch významných cisárov a ich činy</p> <p><i>Žiak pozná:</i></p> <p>-príčinu vzniku severnej hranice na strednom Dunaji</p> <p>-pojem Limes Romanus a jeho význam</p> <p>-Rímske tábory na území Slovenska</p> <p><i>Žiak vie:</i></p> <p>-ukázať na mape Rímsku republiku, cisárstvo, ale aj rímske tábory</p> <p><i>Žiak vie:</i></p> <p>-rozpoznať dôležitosť gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry</p> <p>-charakterizovať rímsku kultúru a umenie</p>	MULV OaSR ENVV TPaPZ REGV	skupinová práca žiakov na riešení vopred zadanej úlohy
	Limes Romanus – Gerulata, Iža, Carnuntum	<p><i>Žiak vie:</i></p> <p>-ukázať na mape Rímsku republiku, cisárstvo, ale aj rímske tábory</p> <p><i>Žiak dokáže</i></p> <p>-zostaviť obrazový materiál o divoch starovekého sveta</p>		-práca na projekte
	Rímska kultúra – Koloseum, Cicero, Vergilius	<p><i>Žiak vie:</i></p> <p>-ukázať na mape Rímsku republiku, cisárstvo, ale aj rímske tábory</p> <p><i>Žiak dokáže</i></p> <p>-zostaviť obrazový materiál o divoch starovekého sveta</p>		-IKT
	Divy starovekého sveta Opakovanie učiva	<p><i>Žiak dokáže</i></p> <p>-zostaviť obrazový materiál o divoch starovekého sveta</p>		-samostatná práca na projekte – téma vopred zadaná - z Ríma
Obrazy stredovekého sveta 11 hod.	Tri ríše raného stredoveku – Byzantská ríša (Justinián), Franská ríša (Karol Veľký), Arabská ríša (kalifát)	<p><i>Žiaci vie:</i></p> <p>-zdôvodniť príčiny rozdelenia rímskej ríše a zovšeobecniť príčiny zániku západorímskej ríše</p> <p><i>Žiak dokáže:</i></p> <p>-porovnať situáciu v Západorímskej a Východorímskej ríši</p> <p>-uviesť jednu príčinu pretrvávania</p> <p>-východorímskej ríše</p> <p>-zdôvodniť názov Byzantská ríša</p> <p>-zovšeobecniť príčiny zániku Západorímskej ríše</p> <p>-vymenovať jeden znak</p>	Geografia MULV	Frontálne vyučovanie. Práca s dejepisným atlasom –skupinová práca žiakov.

		<p>tzv. barbarských štátov -uviesť cieľ politiky Justiniána, Karola Veľkého a arabských kalifov -vymedziť pomocou mapy priestor všetkých riš <i>Žiak pozná:</i> -osobnosť Karola Veľkého <i>Žiak dokáže:</i> -porozumieť snahe Karola Veľkého podporovať školstvo a umenie -zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej a Franskej ríše</p>	OaSR ENVV MEDV	
	Prepožičiavanie pôdy- vazal, léno, poddaný Každodenný život	<p><i>Žiaci pozná:</i> -spoločenské vrstvy stredovekej spoločnosti -spôsob života jednotlivých spoločenských vrstiev <i>Žiak dokáže:</i> -zdôvodniť a vysvetliť lenný systém -zdôvodniť príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov</p>	Biológia, ENVV, OaSR	
Opakovanie 2 hod.	Vzdelanie – hrad, mesto, dedina, kláštor, pišár, univerzity OPOKOVANIE UČIVA	<p><i>Žiak sa naučí:</i> -identifikovať kláštory ako centrá hospodárstva a kultúry -stručne charakterizovať školstvo v stredoveku -zhodnotiť význam stredovekých univerzít</p>	Občianska výchova, NV	

Mediálna výchova- MEDV

Multikultúrna výchova- MULV

Environmentálna výchova- ENVV

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti- TPaPZ

Regionálna výchova- REGV

Osobnostný a sociálny rozvoj- OaSR

Učebné osnovy z dejepisu

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Základná škola Helcmanovce

OBSAH UČIVA:

1. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline
2. Slováci v Uhorskom kráľovstve
3. Obrazy novovekého sveta
4. Habsburská monarchia

- organizačné pokyny, oboznámenie s učivom 7. ročníka

1. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotlinе – 6 hodín

Obsahový štandard

Príchod Slovanov – pravlast', migrácia, Samo

Veľká Morava – kresťanské misie

Cyril a Metod

Pribina, Rastislav, Svätopluk

Výkonový štandard

- opísať pravlast' Slovanov
- uviesť dôvody stáhovania Slovanov, na historickej mape ukázať územia, na ktoré sa Slovania nastáhovali, vymenovať západných, južných a východných Slovanov
- identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi
- uviesť príčiny vzniku Samovej ríše, zdôvodniť význam Samovej ríše
- uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše, vysvetliť význam Veľkomoravskej ríše
- opísat' vznik Nitrianskeho kniežatstva
- zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti
- opísat' Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka
- opísat' kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova – vplyv migrácie na kultúru

Osobný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v stredoveku

Environmentálna výchova – dopad činnosti človeka na prírodu

Dopravná výchova – spôsob prepravy v minulosti

Rodinná výchova – stredoveká rodina

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Veľká Morava

Finančná gramotnosť – druhy platidiel v minulosti

Regionálna výchova – Slovensko v čase Veľkej Moravy

2. Slováci v Uhorskom kráľovstve – 10 hodín

Obsahový štandard

Kráľovstvo mnohých jazykov a mravov

Dynastie, Štefan I., Ondrej II., Karol Róbert, Ľudovít I., Žigmund Luxemburský

Gotická cesta

Matej Korvín

Banské mestá – Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, život baníkov, dukát

Výkonový štandard

- vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva, uviesť prínos predkov Slovákov pri vzniku Uhorského kráľovstva
- zhodnotiť vládu Štefana I., význam Nitrianskeho vojvodstva
- analyzovať Zlatú bulu Ondreja II.
- vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón
- zhodnotiť spôsob života vo vrcholnom stredoveku a dnes
- poznať hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta
- zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského
- opísat' vládu Mateja Korvína
- zhodnotiť význam banských miest na Slovensku

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova – národy v Uhorsku

Osobný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v Uhorsku

Environmentálna výchova – vplyv činnosti človeka, valasi

Dopravná výchova – spôsoby prepravy v minulosti

Rodinná výchova – život rodiny v stredoveku

Finančná gramotnosť – druhy platidel v Uhorsku

Regionálna výchova – nás region počas Uhorského kráľovstva

3. Obrazy novovekého sveta – 8 hodín

Obsahový štandard

Kríza stredoveku - humanizmus, renesancia, Mikuláš Koperník, Leonardo da Vinci

Kníhtlač – J. Gutenberg

Objavitelia a dobyvatelia – karavela, objavenie Ameriky (Krištof Kolumbus), oboplávanie zemegule(F.

Magalhaes), kolonializmus

Hospodárske zmeny - od cechu k manufaktúre, mešťan, zámorský obchod

Reformácia a protireformácia – Martin Luther, Ignác z Loyoly

Výkonový štandard

- uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti
- charakterizovať humanizmus, renesanciu
- zhodnotiť význam kníhtlače, napísať krátku esej o význame písaného slova
- rozlíšiť pojmy objavitelia a dobyvatelia
- uviesť príčiny a dôsledky zámorských objavov, zhodnotiť význam zámorského obchodu
- vysvetliť pojem kolonializmus
- zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku
- porovnať prácu remeselníka v cechu a v manufaktúre
- opísat' život mešťana
- opísat' príčiny vzniku reformácie a vysvetliť dôvody protireformácie

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova – humanizmus ako pohľad na človeka

Osobný a sociálny rozvoj - kalokagathia

Dopravná výchova – nové druhy lodnej dopravy

Rodinná výchova – rodinný život v humanizme a renesancii

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – zámorské objavy
Finančná gramotnosť – kríza ako dôsledok zámorských objavov
Výchova k ľudským právam – práva Indiánov, Indov, černochov...
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

4. Habsburská monarchia – 7 hodín

Obsahový štandard

Slovensko na hranici dvoch svetov

Moháč, Turci

Bratislava – centrum uhorského kráľovstva

Osvietenský absolutizmus – Mária Terézia, Jozef II, Matej Bell, Adam F. Kollár

Reformy

Výkonový štandard

- opísať moháčsku bitku a jej dôsledky
- objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii
- charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše
- uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní v Uhorsku
- zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska
- zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II.
- charakterizovať osvietenský absolutizmus

Záverečné opakovanie – 2 hodiny

- záverečný prehľad získaných vedomostí podľa výkonového štandardu

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova – vplyv Turkov na Slovensko

Osobný a sociálny rozvoj – práva jednotlivca

Environmentálna výchova – dopady činnosti človeka na prírodu

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Učebné osnovy z dejepisu

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	Základná škola Helcmanovce

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard - výstup	Prierez. téma	Počet hodín
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti		
Európa na ceste k moderným národom	Francúzska revolúcia	Sloboda – rovnosť – bratstvo Konštitučná monarchia	Žiaci sú schopní: - na časovej osi vyznačiť obdobie 18. - 20. storočia a zapísat' najvýznamnejšie udalosti - prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia - analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum - kriticky zhodnotiť dovedejšie ľudské poznanie - zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne - napísať krátku prácu na tému francúzski encyklopédisti alebo Napoleon	Multikultúrna výchova – vplyv migrácie na kultúru Osobnostný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v novoveku Environmentálna výchova – dopad činnosti človeka na prírodu	11
	Francúzska revolúcia	Republika, jakobíni, direktoriúm			
	Napoleon Bonaparte	Napoleonské vojny Viedenský kongres			
	Rusko v 19.st.	Dekabristi, krymská vojna			
	Revolúcie v Európe	Roky 1830 a 1848/49			
	Zjednotenie Talianska a Nemecka	Cavour, Garibaldi, Bismarck	Žiaci vedia: Vysvetliť význam občianskeho zákonníka - Nakresliť obrázok Bastily - Kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie - Analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku	Dopravná výchova – spôsob prepravy v minulosti	
	Vznik USA	Deklarácia nezávislosti, občianska vojna	- Žiak vie: - vyhľadať údaje	Rodinná výchova – novoveká rodina	
	Priemyselná revolúcia	Socializmus, kapitalizmus, objavy a vynálezy			
	Kultúra a umenie v 19.st.	Biedermeier, klasicizmus, empir, romantizmus, realizmus, impresionizmus,		Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Vznik moderného štátu	

		secesia	o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii		
	Opakovanie	opakovanie		Finančná gramotnosť – druhy platidiel v minulosti	
	Projekt, zhnutie	Vznik moderného štátu	<ul style="list-style-type: none"> -na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese -analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka -identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových vrstiev -porovnať výrobu v manufaktúre a v továrni -opísť prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien -porovnať dopravné prostriedky a moderné lode, konský záprah a železnice a automobil 	Regionálna výchova – Slovensko v čase Napoleona	
Moderný slovenský národ	Slovenské národné hnutie	Národ, generácie národovcov, slovenské národné hnutie	Žiak vie	Multikultúrna výchova – národy v Uhorsku	8
	A. Bernolák a spisovná slovenčina	Bernolákovci, Slovenské učenec tovarišstvo	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť proces formovania moderných národov -vymenovať znaky moderného národa 	Osobný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v Uhorsku	
	Slovanská vzájomnosť	Slovanská vzájomnosť, československý kmeň	<ul style="list-style-type: none"> -v krátkej práci opísť a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku (Rumunov, Chorvátov, Slovákov) a ich boj za národnú slobodu 	Dopravná výchova – spôsoby prepravy v minulosti	
	L. Štúr a II. kodifikácia	Štúrovci	Žiaci sú schopní:	Rodinná výchova – život rodiny v novoveku	
	Revolúcia 1848/89 v Uhorsku	Žiadosti slovenského národa, Slovenská národná rada, dobrovoľnícke výpravy	<ul style="list-style-type: none"> -kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov -analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49 	Finančná gramotnosť – druhy platidiel v Uhorsku	
	Od Memoranda k Matici slovenskej	Memorandum slovenského národa, Matica slovenská, 3 slovenské gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> -analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa 	Regionálna výchova – náš región počas	
	Opakovanie	opakovanie			
	Projekt, zhnutie	Zápas Slovákov			

			-opísť dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam a význam SNR -analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum národa slovenského	R-U	
Rakúsko-Uhorsko	Vznik Rakúsko-Uhorska	Dualizmus, národnostný útlak	Žiaci sú schopní: -opísť vznik Rakúsko-Uhorska	Multikultúrna výchova – národy v Uhorsku	4
	Slováci v Uhorsku	Andrej Hlinka, Černová	-špecifikovať postavenie Slovákov v R-U -zaujať kritický postoj k maďarizácii	Dopravná výchova – nové druhy dopravy	
	Vystáhovalectvo zo Slovenska	Industrializácia, vystáhovalectvo, Slovenská liga	-zaujať kritický postoj k maďarizácii	Rodinná výchova – rodinný život na konci 19.st.	
	Projekt, zhnutie	Život po R-U vyrovnaní	-kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vystáhovalectva Slovákov -zhotoviť graf dokumentujúci regióny, z ktorých emigrovalo najviac ľudí -zhotoviť tabuľku na porovnanie života na dedine a v meste	Tvorba projektu a prezentáčné zručnosti Finančná gramotnosť – hospodárska kríza Výchova k ľudským právam – práva národov v R-U	
Prvá svetová vojna	Situácia pred I.sv.v.	Balkánske vojny, kolonializmus	Žiaci sú schopní: -kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku	Multikultúrna výchova – vplyv vojny na Slovensko	9
	Vznik Dohody a Trojspolku	Trojspolok, Dohoda	-kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1.svetovej vojny		
	Život počas vojny	Zákopová vojna	-charakterizovať postoj Slovákov a SNS k vojně a ich účasť pri formovaní ČSR	Osobný a sociálny rozvoj – práva jednotlivca	
	Priebeh vojny	fronty	-zhodnotiť význam a úlohu osobnosti pri vzniku ČSR	Environmentálna výchova – dopady činnosti človeka na prírodu	
	Slovenskí vojaci na frontoch	Fronty, zákopová vojna, výnimcočný stav	-opísť pomocou mapy priebeh 1.svetovej vojny		
	Odboj Slovákov a Čechov	Československá národná rada, česko-slovenské légie, Pittsburgská dohoda	-ukázať na mape zmeny, ktoré nastali rozpadom R-U	Tvorba projektu a prezentáčné zručnosti	
	Vznik ČSR	ČSR, Národný výbor, Deklarácia slovenského národa, SNR	-napísať krátku prácu na tému o 1.svetovej vojne		
	Milan R. Štefánik Tomáš G.	M.R. Štefánik, T.G. Masaryk a ČSR			

	Masaryk				
	Projekt, zhrnutie	Prvá svetová vojna			
Opakovanie	Záverečné zhrnutie a hodnotenie	Upevnenie prebratého učiva	Systematizácia vedomostí, upevnenie učiva		1

Učebné osnovy z dejepisu

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	deviaty
Škola	Základná škola Helcmanovce

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 9. ročník

Rozpis učiva: DEJEPIS		Ročník: deviaty 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín		
Názov tematického celku vrátane tém (obsahový standard)	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (vykonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
UVODNA HODINA (1 h)	Občianska náuka	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 9. ročníku 	Riadený rozhovor
OPAKOVANIE UČIVA 8. ročníka (1 h)	Občianska náuka, Slovenský jazyk, NV	<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky o 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z 8. ročníka 	Riadený rozhovor, Ústne skúšanie
EUROPA V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (9 h) - Nové štáty na mape Európy - Ako sa Lenin dostal k moci	<ul style="list-style-type: none"> - Občianska náuka - Nábož. výchova, OaSR - Geografia ENVV - Fyzika, - Výtvarná výchova OŽaZ MEDV 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy • Vedieť ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe • Vedieť opísť situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - žiak vie ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe - žiak vie opísť situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Mussolini a jeho čiernochodenci		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť dôvody vzniku diktatúr • Vedieť rozlišiť demokraciu od diktatúry • Vedieť charakterizovať stalinistickú diktatúru • Vedieť vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a príčiny vzniku fašizmu v Taliansku 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť dôvody vzniku diktatúr, vie rozlišiť demokraciu od diktatúry, vie charakterizovať stalinistickú diktatúru, vie vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a príčiny vzniku fašizmu v Taliansku 	Ústne skúšanie, pozorovanie
- Hitler proti Európe		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísť vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísť vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne 	Ústne skúšanie, samostatná práca s textom
- Milníky vedy a techniky				Kolektívne skúšanie, riadený rozhovor, samostatná práca s textom
- Zlaté dvadsaťte roky?				
- Nové cesty umenia a architektúry				

- Opakovanie 1. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Kolektívne ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca – 1h		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Písomná kontrola
ČESKOSLOVENSKO V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (10 h) Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu Slovensko hľadá svoju cestu	Geografia, Občianska náuka - Slovenský jazyk Nábož. Výchova, Výtvarná výchova OaSR REGV	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť analyzovať postavenie Slovákov v ČSR • Vedieť popísať situáciu na Slovensku v rokoch – 1918 - 1919 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - žiak vie popísať situáciu na Slovensku v rokoch – 1918 - 1919 	Riadený rozhovor, Samostatná práca s textom
- Zápas o každodenný chlieb		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov • Vedieť vysvetliť myšlienku česchoslovákovizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov - žiak vie vysvetliť myšlienku česchoslovákovizmu 	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Nepoznaná sloboda		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vedieť vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vie vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov 	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Spoluobčania či protivníci	Výtvarná výchova, Slovenský jazyk	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
- Kultúrny rozlet Slovenska		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život 	Kolektívne skúšanie, Diskusia,
- Mračná nad Česko-slovenskom - Od autonómie k samostatnosti		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať Mnichovskú dohodu • Vedieť opísať vyhlásenie autonómie • Vedieť analyzovať viedenskú arbitráž • Vedieť kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať Mnichovskú dohodu - žiak vie opísať vyhlásenie autonómie - žiak vie analyzovať viedenskú arbitráž - žiak vie kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR 	Kolektívne skúšanie, diskusia
- Opakovanie 2. tematického celku – 1h		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko-slovensko v medzivojnovom období v medzivojnovom období 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko-slovensko v medzivojnovom období 	Kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca – 1h		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Písomná kontrola
DRUHA SVETOVÁ VOJNA (6 h) - Európa – obet diktátorov	Geografia, Občianska náuka, Slovenský jazyk Občianska náuka Nábož. výchova OaSR	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť príčiny 2. svetovej vojny • Vedieť vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť príčiny 2. svetovej vojny - žiak vie vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom 	Riadený rozhovor, výklad,
- Život v okupovanej		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť 	Riadený rozhovor

Evropa	OŽaZ TPaPZ MULV	<ul style="list-style-type: none"> rasovú neznášalivosť • Vedieť opísať protifašistický odboj a život v čase vojny • Vedieť zhodnotiť holokaust 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať protifašistický odboj a život v čase vojny a vie zhodnotiť holokaust 	
- Veľmoci proti Hitlerovi		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť popísť význam vzniku protihitlerovskej koalície • Vedieť ukázať na mape najväčšie bitky 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie popísť význam vzniku protihitlerovskej koalície - žiak vie ukázať na mape najväčšie bitky 	Individuálne ústne skúšanie
- Konečne mier		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo • Vedieť chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo - žiak vie chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne 	Individuálne skúšanie
Opakovanie 3. tematického celku – 1 h		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky z 3.kapitoly 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly 2.svetová vojna 	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca – 1 h		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať s poznatkami o 2.svetovej vojne 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Pisomná kontrola
SLOVENSKÁ REPUBLIKA (1939-1945) (7 h)	Geografia, Občianska náuka Slovenský jazyk Náboženská výchova Informatika OaSR OŽaZ	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť a popísť príčiny vzniku Slovenskej republiky • Vedieť charakterizovať Slovenskú republiku 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť a popísť príčiny vzniku Slovenskej republiky - žiak vie charakterizovať SR 	Kolektívne ústne skúšanie
- Vznik nového štátu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike 	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Slovenská republika na mape Európy		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozlišiť autoritatívny režim od demokracie • Vedieť analyzovať politický systém v SR 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie rozlišiť autoritatívny režim od demokracie - žiak vie analyzovať politický systém v SR 	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Aká bola Slovenská republika?		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť dôsledky holokaustu • Vedieť analyzovať hospodárstvo v SR 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť dôsledky holokaustu - žiak vie analyzovať hospodárstvo v SR 	Kolektívne ústne skúšanie
- Život v Slovenskej republike		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj 	Kolektívne ústne skúšanie
- Slovenské národné povstanie		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhrnie nadobudnuté poznatky 	Kolektívne ústne skúšanie
- Opakovanie 4. tematického celku		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Pisomná kontrola
- 4. kontrolná práca		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky za I. polrok 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhrnie základné poznatky, ktoré získal počas I. polroku 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
POLROČNÉ OPAKOVAVANIE (2 h)	MULV	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
POVOJNOVÝ SVET (10 h)		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Rozdelenie Európy		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť rozlišiť život za železnou oponou 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie rozlišiť život za železnou oponou 	Ústne skúšanie individuálne,
Nové plány a nové spojenectvá				
Na východ od železnej opôny				

		a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete	a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete	sebahodnotenie
Koniec kolonializmu	Ožaz	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život • Vedieť vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život - žiak vie vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Rovnováha strachu	Ožaz	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť opísať dôsledky 2.svetovej vojny • Vedieť opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie opísať dôsledky 2.svetovej vojny, vie opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Koniec nehybnosti		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť uviesť postupné príčiny zbližovania medzi východom a západom a uviesť hlavné myšlienky Helsinskéj konferencie 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie uviesť postupné príčiny zbližovania medzi východom a západom a vie uviesť hlavné myšlienky Helsinskéj konferencie 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Výslnie a tiene a civilizácie		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať veecko-technickú revolúciu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie charakterizovať veecko-technickú revolúciu 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Umenie salónov a ulíc	19.	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Opakovanie 5. tematického celku		<ul style="list-style-type: none"> • Systematizovať nadobudnuté poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhŕmie nadobudnuté poznatky 	Spoločné opakovanie
5. kontrolná práca		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Test
ČESKOSLOVENSKO ZA ŽELEZNOU OPONOU (6 h)	REGV	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Návrat Slovenska do obnovenej republiky		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhodnotiť februárový prevrat 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie zhodnotiť februárový prevrat 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Zápas o demokraciu		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Sovietizácia Československa		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vysvetliť a popísť prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť a popísť prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska 	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Dve tváre komunistickej totality		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť zhŕniť nadobudnuté poznatky zo 6.kapitoly 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak zhŕmie nadobudnuté poznatky 	Spoločné opakovanie
Opakovanie 6. tematického celku		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí 	Test
6. kontrolná práca		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou • Vedieť charakterizovať rok 1968 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou - žiak vie charakterizovať rok 1968 	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1993 (5 h)		<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny 	Riadený rozhovor, kolektívne
Neúspešný pokus o reformu				
Umŕtvená spoločnosť				

		príčiny nespokojnosti a prejavov odporu voči režimu • Vedieť zdôvodniť podstatu Charty 77	nespokojnosti a prejavov odporu voči režimu - žiak vie zdôvodniť podstatu Charty 77	skúšanie
Na ceste k demokracii a samostatnosti		• Vedieť uviesť význam sviečkovej manifestácie • Vedieť vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu • Vedieť vymenovať pozitívnu a negatívnu socializmu	- žiak vie uviesť význam sviečkovej manifestácie - žiak vie vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu - žiak vie vymenovať pozitívnu a negatívnu socializmu	Riadeneý rozhovor, kolektívne skúšanie
Opakovanie 7. tematického celku		• Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 7.kapítoly	- žiak vie zhrnúť nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie
7. kontrolná praca	TPaPZ	• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak vie samostatne pracovať a využívať získané poznatky z predchádzajúcich hodín	Test
SÚČASNÝ SVET (5 h)		• Vedieť uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ • Vedieť zhodnotiť prijatie eura	- žiak vie uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ - žiak vie zhodnotiť prijatie eura	Riadeneý rozhovor, kolektívne skúšanie
Európska únia		• Vedieť uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta	- žiak vie uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
Projekt - Globalizácia		• Vedieť nájsť dôvody vzniku terorizmu	- žiak vie nájsť dôvody vzniku terorizmu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
Projekt - Terorizmus		• Vedieť rozlíšiť výhody a nevýhody internetu	- žiak vie rozlíšiť výhody a nevýhody internetu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
Projekt - Internet		• Vedieť zistiť príčiny globálneho otepľovania	- žiak vie zistiť príčiny globálneho otepľovania	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
Projekt - Globálne otepľovanie		• Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadeneý rozhovor Kolektívne skúšanie, Riaditeľský test
CELOROČNÉ OPAKOVANIE (3 h)		• Vedieť zhodnotiť celoročné vedomosti	- žiak vie zhodnotiť celoročné vedomosti	
Záverečná hodina				

Mediálna výchova- MEDV

Multikultúrna výchova- MULV

Environmentálna výchova- ENVV

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti- TPaPZ

Regionálna výchova- REGV

Osobnostný a sociálny rozvoj- OaSR